

Политики

БЮДЖЕТНИ ЕКСПРЕСИ EVA
СРЕЩУ КОНКУРЕНЦИЯТА на стр. 3

Памет

БДЖ СПОНСОРИРА ПАТРОННИЯ
ПРАЗНИК НА „НИКОЛА КОРЧЕВ“ на стр. 5

НА ВРЪХ 3 МАРТ

„РОДОПИ“ ПОВДИГНА ПАТРИОТИЧНИЯ ДУХ

Сутринта на 3 март на гарата в Септември се бяха събрали над 400 души. Много от тях развяваха трибагреника, а някои бяха облекли и традиционни български носии, за да се качат по случай националния празник в единствения теснолинеен влак у нас „Родопи“ и тържествено да се отправят към малкия планински град Якоруда. За трета поредна година „БДЖ – Пътнически превози“ ЕООД осигури допълнителни вагони за него, за да може по-удобно и приятно да се пътува. Инициативата и тази година отново се осъществяваше съвместно с Гражданско сдружение „За теснолинейката“. Новото, според председателят му Кристиан Ваклинов, бе бистро-вагонът, който от края на 2017 г. е включен в композицията. Благодарение на него се създава по-голям комфорт и уют за пътниците.

Пътуването и съпровождащите го тържества протекоха под знака на три кръгли юбилейни годишнини, които формулираха и мотото – „140 години от Освобождението на Бъл-

гария от османското иго, 130 години от създаването на БДЖ и 75 години от пускането в експлоатация на жп направление Септември – Банско“. Навярно затова и едно всеобщо патриотично чувство бе завладяло всички, пристигнали да пътуват с празничната композиция. Имаше хора от различни краища на България. С леките си автомобили до Септември бяха дошли от Варна, Стара Загора, София, Бургас, Враца, та дори и Видин, само и само да споделят преклонението си пред свободата, за която дедите им са пролели кръвта си.

Точно в 08:30 часа влакчето потегли по общо дългата 124,7 км линия, която е строена на шест етапа между 1921 г. и 1945 г. По време на първия се изгражда направление Септември - Велинград. Заради красивата природа още от самото начало линията привлича интереса на много туристи и пътешественици. В националната железопътна мрежа тя е единствената единична, неелектрифицирана, действаща теснопътна

жп линия с междурелсие 760 мм, известно още като Босненски тип. Свързва Добринище с железопътната линия София – Пловдив – Бургас. Със закона за разширение на жп мрежата през 1925 г. официално я наричат „Татар Пазарджик – Неврокоп, с клон Саранбей – Варвара“. Сега разстоянието между крайните гари се изминава за около 5 часа със средна скорост 25 км/ч.

Трасето преминава от Септември (на главен път Калотина – Свиленград) до Добринище през 12 гари (Септември, Варвара, Долене, Костаново, Велинград, Цветино, Аврамово, Якоруда, Белица, Разлог, Банско и Добринище) и 13 спирки (Пампорово, Марко Николов, Цепина, Велинград-юг, Острец, Света Петка, Смолево, Черна Места, Юруково, Дагоново, Генерал Ковачев, Гулийна баня и Свети Георги). По линията са изградени множество изкуствени съоръжения – мостове, 35 тунела, спираловидни изкачвания и водосто-

На стр. 5

Месец февруари „Холдинг БДЖ“ ЕАД приключи с погасяване на задълженията си към още една финансова институция. След изплащане на 15,9 млн. евро, заемът към KfW IPEX Bank вече е изцяло издължен. Той е предоставен през 2005 г. за финансиране доставката на 25 броя електрически моториси по сключен договор с германския производител „Сименс“ АГ на стойност 123,4 млн. евро.

Изплащането на задълженията към финансовата институция е в резултат от изпълнението на извършените реформи за оздравяване и развитие на дружеството през последните години.

Припомняме, че в края на 2009 г. БДЖ се намира в тежко финансово състояние със задължения в размер на 849 млн. лева. Чрез извършените реформи в дружеството са подобрени финансовата стабилност и структурата на компанията. Благодарение на предприетите мерки очакваните общи задължения на дружеството в момента са 361 млн. лева. Вече изцяло изплатени са два отделни заема към „Еврофима“, Първият облигационен заем и други два към KfW.

ТРАНСПОРТНАТА СВЪРЗАНОСТ – ВИСОКА СИГУРНОСТ И ИКОНОМИЧЕСКИ ВЪЗХОД

Повече от два месеца една от приоритетните теми за дебатиране на европейско ниво е транспортната свързаност и оперативна съвместимост на системите, които са в основата на интеграционните процеси в Западните Балкани. Тя ще е и една от основните през следващите четири месеца в дневния ред на ЕС, заяви заместник-министърът на транспорта, информационните технологии и съобщенията Велик Занчев по време на XIII годишна международна конференция „Стратегическа инфраструктура и инвестиции 2018 – кохезия и свързаност“, организирана от Градът медиа груп.

На стр. 4

Иновация

DB CARGO ЦИФРОВИЗИРА ТОВАРНИТЕ СИ ВАГОНИ

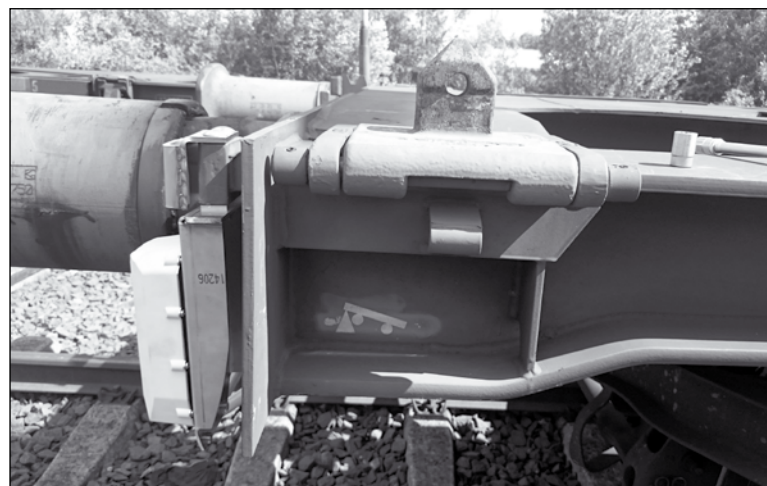

Товарният оператор на германските железници DB Cargo започна да монтира съвременни телеметрични системи на товарните си вагони. До 2020 г. се предвижда целият вагонен парк от над 70 000 единици да бъде снабден със сензорни датчици. Оборудването вече е монтирано на 1000 вагона.

До края на настоящата година споменатите системи се очаква да бъдат поставени на още 19 000 вагона. Останалите около 50 000 трябва да преминат процедурата до края на десетилетието. От управата на компанията са одобрени в модернизацията да бъдат инвестирани няколко десетки милиона евро.

Поставяните на вагоните GPS и датчици ще донесат преки изгоди на клиентите на товарния жп оператор. GPS-ът

позволява непрекъснато да се проследява местоположението на вагоните и благодарение на това с висока точност може да се определи времето на пристигането им в крайната точка. От

своя страна различните сензори дават възможност да се получава информация за състоянието на подвижния състав (празен или натоварен), за температурата и нивото на влажност във вътрешността на вагоните, както и за натоварването на осите му.

През 2020 г. DB Cargo предвижда да прекипира всички товарни вагони, които се движат на територията на Германия с нискошумови спирачки. С тях вече са снабдени две трети от целия вагонен парк на компанията. За да добиете представа за темпа, с който се реализира модернизацията, ще посочим, че само през тази година по-тихите спирачни системи ще получат общо 11 000 вагона. Мащабът е забележителен.

От DB Cargo смятат, че благодарение на подобренията, железопътният транспорт ще привлече допълнителни обеми товари.

Сделка

GE TRANSPORTATION И „УКРЗАЛІЗНИЦЯ“ СКЛЮЧИХА ДОГОВОР ЗА 1 МЛРД. ДОЛАРА

Ръководителите на украинските държавни железници („Укрзалізниця“) и американският жп производител GE Transportation подписаха рамков договор на стойност 1 млрд. долара. Той предвижда обновяване на дизеловия локомотивен флот на украинския жп национален превозвач. На церемонията присъства и президентът на Украйна Петро Порошенко.

Според условията на контракта от есента на тази година щатската компания ще започне

да доставя на „Укрзалізниця“ първите от общо 30-те поръчани товарни дизелови локомотива TE33AC. Машините са оборудвани с моделен 12-цилиндров дизел Evolution с мощност 4575 к. с. и с асинхронен тягов електродвигател (3356 кВт). Могат да развиват работни скорости до 120 км/ч.

Споразумението предвижда в близка перспектива General Electric да започне да доставя в Украйна и комплектовачи възли за сглобяване на дизелови локо-

мотиви от същата серия. Нивото на локализация на производството им трябва да достигне 40 процента. По този начин до 2034 г. за „Укрзалізниця“ е планирано да бъдат произведени 225 нови TE33AC. Други 75, вече налични локомотиви на украинските железници, следва да преминат през модернизация. С половината дейности по изпълнението ѝ и с осигуряването на 50 на сто от необходимото оборудване ще бъдат ангажирани местни предприятия.

Поръчка
Stadler ще достави 8 двуетажни електрички KISS в Швеция

Швейцарският производител на подвижен състав Stadler получи поръчка за 8 двуетажни електросъстава KISS от шведската лизингова компания Transitio AB. Те са предназначени за шведския железопътен оператор Uppsala Länstrafik, но покупката им се финансира от небанковото дружество (цената не се съобщава).

По този начин Transitio реализира част от опцията, заложената в подписан пред 2016 г. договор за доставка на 33 състава KISS (за Uppsala Länstrafik) с възможност за допълнително заявяване на още до 110 композиции. Те ще се използват за обслужване на крайградските и регионални жп маршрути в областта Упсала (централна Швеция).

Последните поколения електрички KISS са специално приспособени за експлоатация в сурови зимни условия. Това се потвърждава от успешното използване в Норвегия, Финландия, Естония, Русия и Беларус, където често има екстремално ниски температури и много сурови зимни условия. Притежават добра топлоизолация, затворени машинни отделения, двустенни вагонни проходи, плуг за разчистване на снега между

талигата и корпуса на вагона, система за регенерация на топлината и подово отопление. Също така корпусът на вагоните е изработен от алуминий, което допринася за намаляване потреблението на електроенергия. Маслените трансформатори пък са заменени от въздушните, вече доказали се при швейцарското влаково семейство FLIRT.

Освен това поръчаните за Uppsala Länstrafik електросъстава KISS ще бъдат адаптирани към размерите на шведската жп мрежа чрез увеличаване на широчината и височината на вагоните. Това ще доведе до подобряване на комфорта за пътниците. Качването и напускането на вагоните ще бъде значително улеснено, а пространството за кратката между седалките ще бъде по-голямо.

При изпълнението на контракта Stadler предвижда широко партньорство с много шведски производители на оборудване. Сред тях са компанията Icomera AB, Kockum Sonics AB, AF-Infrastructure AB и Hök Instrument AB.

За швейцарския жп производител това е поредна стъпка в посока на разширяването на присъствието му на скандинавския транспортен пазар.

Коопериране

Френско-китайско дружество автоматизира метролиния в Шанхай

Съвместното предприятие Thales SEC Transport (TST), създадено от френската компания Thales и китайската Shanghai Electric, ще монтира системи за автоматично управление на мотрисите по новостроящата се линия 14 от метрополитена на Шанхай. Договорът за изпълнение на дейностите е възложен на дружеството от оператора на местната подземна железница - Shanghai Shenton Metro.

Линия 14 на метрополитена ще пресича от изток на запад централната част на китайския мегаполис. Тя ще е

изцяло подземна, с дължина 38,5 км и 31 метростанции. От тях ще може да се прави връзка с 13 от останалите линии на подземната железница на града. Пускането ѝ в експлоатация е планирано за края на 2020 г. Интересно е, че ще бъде първата от шанхайската метромрежа, която ще се обслужва от напълно автоматизирани мотриси (без машинисти).

В момента метрото на Шанхай се състои от 16 линии с обща дължина 667 км. Очаква се през 2020 г. тя да достигне 800 км.

БЮДЖЕТНИ ЕКСПРЕСИ EVA СРЕЩУ КОНКУРЕНЦИЯТА

Испанският Renfe иска да затвърди пазарните си позиции

В Испания предстои да се появят бюджетни високоскоростни влакове, които ще оперират под бранда EVA. Това анонсира преди няколко седмици испанският министър на транспорта Иниго де ла Серна. Новите нискотарифни експреси ще се експлоатират от държавните железници Renfe и появата им има за цел да бъде разширена гамата на предлаганите от тях транспортни услуги. Така националният превозвач иска да затвърди позициите си в транспортния сегмент, който скоро ще бъдат подложени на атака от частен конкурент.

В момента делът на Renfe на пазара за железопътни и въздушни пътнически превози между двата най-големи испански града (Мадрид и Барселона) достига 65 процента. Това са 4,1 млн. пасажери, транспортирани по направлението през 2017 г. От държавната железница имат амбицията да привлекат с новата услуга още около 1 млн. клиенти за година. Очаква се прирастът да дойде най-вече от пътуващите в малки групи, от младежите и семействата с деца. Смята се, че този таргет ще бъде изкушен от конкурентните цени. Министър Иниго де ла Серна съобщи, че се предвижда билетите за съставите EVA да са с 20 - 25 процента по-евтини от тези на обичайните испански влакове-стрели (AVE), пътуващи по същото направление.

Според плановете, първите бюджетни експреси на Renfe трябва да започнат да се движат между Мадрид и Барселона в началото на 2019 г. Детайлно концепцията за новата транспортна услуга ще се изяснява постепенно през близките месеци. Тя ще е фо-

кусирана върху удовлетворяване на желанията и потребностите на групите потребители, към които е насочена. Засега е известно, че подобно на други нискотарифни жп компании, от Renfe също възнамеряват да продават билетите за EVA само онлайн. Лансира се и идеята за опция, позволяваща превозните документи, които пътниците придобиват, освен за евтините влакове-стрели, да бъдат и за наземния и подземния обществен транспорт. По този начин пасажерите ще бъдат улеснени да заплащат всички трансфери, които им се налага да направят от мястото на тръгване до крайното местоназначение от своите мобилни устройства. Споменава се още и възможността за въвеждане на биометрична идентификация на пътниците.

За осъществяване на бюджетните превози под бранда EVA е предвидено да бъдат привлечени три скоростни влака Talgo S102. Те ще изпълняват ежедневно по пет пътувания (в посока) между мадридската жп гара Аточа и новия транспортен жп терминал край международното летище на

Новите бюджетни влакове-стрели ще оперират под бранда EVA от началото на 2019 г.

Барселона. По дестинацията е предвидено да има и една междинна спирка - на гара Камп де Тарагона в едноименната столица на североизточната испанска провинция Тарагона.

Подробности за състава на композициите засега липсват. Известно е само, че седалките в пътническите салони на вагоните стандартна класа ще бъдат разположени срещуположно по схема 2+2 или 3+1. Вероятно в композициите ще бъде предвиден и поне един вагон първа или бизнес класа за по-платежоспособните пасажери, които държат на повече комфорт.

Появата на EVA няма да е единствената значима промяна на пазара за транспортни услуги в Испания. До края на тази година на него се очаква да дебютира и нов играч, който възнамерява да се конкурира с Renfe в областта на високоскоростните превози. Това е испанската регионална авиокомпания Air Nostrum. През октомври м. г. същата обяви, че планира да разшири дейността си и да пусне в експлоатация собствени влакове-стрели. Те ще бъдат оперирани от железопътен филиал на дружеството, което ще носи името Intermodalidad de Levante S.A (ILSA).

Частният въздушен превозвач има намерение да стартира железопътната си дейност тази есен. През октомври 2018 г. четири негови експреси трябва да започнат да пътуват между Мадрид и френския град Монпелие (Южна Франция). Спирки по маршрута им ще бъдат гарите в Сарагоса и Барселона и в Перпинян и Нарбон (на френска територия).

Предвижданата продължителност на железопътните трансфери по направлението е 5 часа и 47 минути. От това се разбира, че ILSA планира да извършва малко по-бързи пътувания по дестинацията от испанския железопътен монополист Renfe. За да има успех в скоростната конкуренция, новата компания ще се стреми да съкрати до минимум престоя на композициите си на жп терминалите по маршрута.

Намеренията на Air Nostrum (ILSA) да се конкурира с иберий-

Евтините влакове-стрели ще привлекат пътници с 20-25 процента по-евтини билети и комфорт, аналогичен на този в по-скъпите експреси AVE

ския жп монополист се подкрепят от европейската директива, призвана да помогне за либерализацията на сектора на железопътните превози в Европейския съюз. Министерството на транспорта и благоустройството на Испания успя да отложи отварянето на сегмента на скоростните превози за чуждестранните жп компании до 2020 г. Властите изтъкнаха като причина необходимостта от време, за да синхронизират отрасъла с препоръките на Брюксел, упоменати в Четвъртия законодателен пакет мерки в областта на железопътните превози. Борбата за лидерство на вътрешния пазар обаче ще започне с появата на новия испански частен жп оператор.

А последното вече е неизбежно. През миналата година Air Nostrum подаде необходимия пакет с документи за развитие на железопътна дейност и получи одобрение от страна на Националната комисия по въпросите на пазара и конкуренцията (CNMC) на Испания*. В резултат на това

държавното инфраструктурно предприятие Adif, което отговаря за поддържането на жп мрежата, получи указание срещу съответното заплащане да осигури достъп до нея на съставите на ILSA.

Условията за отпадане на държавния монопол върху вътрешните и външни жп трансфери в Испания вече са налице. Очаква се дебютът на ILSA да подтикне и други местни транспортни компании да развият аналогичен бизнес. А от зараждащата се конкуренция клиентите могат само да печелят.

Ивайло ПАШОВ

* *Националната комисия по пазара и конкуренция (CNMC) на Испания е оръжието, което отговаря за запазването, гарантирането и насърчаването на правилното функциониране, прозрачността и наличието на ефективна конкуренция и ефективно регулиране на всички пазари и производствени сектори в полза на потребителите. – Бел. авт.*

Испанските железници Renfe планират да пуснат по-бюджетен вариант на известните си високоскоростни влакове AVE

Испанският транспортен министър Иниго де ла Серна анонсира появата на бюджетните експреси EVA

Авиооператорът Air Nostrum планира да развива високоскоростни жп превози и да се конкурира с монополиста Renfe

ТРАНСПОРТНАТА СВЪРЗАНОСТ – ВИСОКА СИГУРНОСТ И ИКОНОМИЧЕСКИ ВЪЗХОД

От стр. 1

Това е и един от трите акцента на българското европредседателство, обърна внимание той. За страната ни е много важно да докаже актуалността му пред европейските партньори. Следващата държава Австрия, която ще поеме председателството на ротационен принцип ще продължи в същия дух, защото транспортната свързаност на региона води до по-голяма сигурност и икономически растеж за целия Европейски съюз, аргументира се зам.-министърът. „В последната година в района на Западните Балкани наблюдаваме интензивен процес на окрупняване на проектите и разглеждането им на коридорен принцип. България има сериозен принос в тази посока. В резултат на политиката за сближаване на страните от региона, получихме подкрепа от Брюксел за изграждане на пътните и железопътни връзки София – Скопие и София – Ниш. Мултимодалният коридор Русе – Варна – Бургас – Александруполис – Кавала – Солун е другият мегапроект, по който работим активно с Гърция – допълни той. – В рамките на няколко месеца подписахме меморандуми за сътрудничество с Македония, Сърбия и Гърция за изграждането на железопътната инфраструктура по изброените коридори. С тях изразяваме ясното желание и политическа воля, паралелно и в координация да изградим липсващите връзки, с което ще гарантираме по-голяма завършеност на коридорния подход и по-висока стойност на инвестициите“.

В контекста на тези мисли зам.-министър Занчев уточни, че за страната ни основен източник на финансиране на транспортната инфраструктура са европейските средства. В настоящия програмен период се разполага с почти 5 млрд. лева, осигурени от оперативна програма „Транспорт и транспортна инфраструктура“, Механизъмът за свързана Европа

и национално съфинансиране. Това е значителен ресурс, но той съвсем не е достатъчен, за да покрие нуждите от инвестиции в транспортния сектор. Растящата необходимост от свързване на европейската транспортна мрежа изисква далеч повече средства за нова инфраструктура. Това е причината активно да се търсят различни финансови източници – било то безвъзмездно финансиране, заемни средства или банкови гаранции. Велик Занчев използва международния форум, за да благодари на колегите си от Европейската комисия, защото без тяхната помощ би било трудно да се осъществяват тези инициативи.

След него ръководителят на Управляващия орган на ОП „Транспорт и транспортна инфраструктура“ Галина Василева представи актуалния статус на проектите с европейско финансиране от „Оперативна програма транспорт и транспортна инфраструктура“ (ОПТТИ) 2014 - 2020 и Механизма за свързана Европа. Тя посочи, че четири от шестте големи проекта, включени в нея са одобрени от Европейската комисия, а два са в процес на подготовка – лот 3.2 на автомагистрала „Струма“ и втора фаза на жп линията Пловдив – Бургас. За следващата многогодишна финансова рамка на ЕС страната ни ще настоява за сектор „Транспорт“ да се запази грантовото финансиране, тъй като това са проекти с малка възвръщаемост на средствата и не са атрактивни за частни инвестиции, каза Галина Василева по време на първия панел на конференцията – „Европейска перспектива за Западните Балкани. Кохезия и свързаност – предпоставка за развитие на региона“.

В него още участваха Мариан Гьорчев, посланик на Македония у нас,

Владко Начевски от „Македонски железници – Инфраструктура“, проф. Маурицио Тира, експерт в Министерството на

транспорта на Италия и ректор на университета в гр. Бреша, проф. д-р инж. Андрей Лепавцов, експерт в министерството на външните работи на Македония, преподавател във факултета по строителство в Скопие и бивш посланик в Брюксел, проф. д-р Горан Мийоски, председател на македонската асоциация на пътните инженери и преподавател във факултета по строителство на университета „Св. Кирил и Методий“ в Скопие, инж. Иван Кацаров, член на „Сдружение български форум за транспортна инфраструктура“ и проф. д. ик. н. инж. Николай Михайлов, председател на УС на „Сдружение български форум за транспортна инфраструктура“, който беше и модератор на панела.

От позицията на натрупания богат опит проф. Тира е стигнал до извода, че експертите никога не могат да бъдат сигурни дали са избрали най-доброто трасе за един коридор от гледна точка на отделния шофьор или превозвач. Затова препоръчва да се обърне внимание на повече инвестиции в

железниците като най-екологичен транспорт. Но трябва добре да се прецени доколко те са работещи. И предварително да има яснота какви и колко пътници и товари ще се превозват, а и къде ще спира този вид транспорт, за да се гарантира устойчива местна и национална икономика. Друго, не по-малко важно в това отношение е провеждането на публичен и професионален дебат, който по-късно ще осигури стабилност на модела.

Проф. Маурицио Тира подчерта, че един от проблемите на Италия е прехвърлянето на товарите от автомобили на влакове. Процесът трудно се осъществява в страната му, което непосредствено негативно се отразява на пренатоварената пътната мрежа, докато железопътната остава значително по-облекчена. Той сподели и за извършваните дълги проучвания в Италия докато се определи от къде да преминава даден европейски коридор, например №5. Докато то е продължавало всяко едно от населените места е претендирало за приоритетност, защото коридорните връзки имат пространствено въздействие върху територията и икономиката, аргументира се той. Затова е създаден консултативен съвет от преподаватели за подпомагане на администрацията. Много от присъстващите в залата български транспортни специалисти съзряха твърде големи прилики между нашите и италиански проблеми.

По време на панела чуждестранни експерти обсъдиха бъдещето на коридор № 8 и свързаността на Западните Балкани. „Добре е да следваме пътя на България“, посочи посланикът на Македония у нас Мариан Гьорчев. Той съобщи, че страната му продължава да търси финансиране за проекти по коридора и напомни, че ЕС е одобрил средства за жп направления София – Скопие и Ниш – София. По думите му досега предимство в Македония е имало изграждането на коридор № 10,

който свързва Стара Европа с Бяло море, а вече е дошъл и ред на коридор № 8, който ще свърже Черно с Адриатическо море. Необходими са 2 млрд. евро на Македония, за да изгради трасетата по него. Според проф. Андрей Лепавцов за стартиране и завършване на проектите в Западните Балкани са нужни значително повече средства – 7 млрд. евро. Представителят на Македонските железници Влатко Начевски запозна присъстващите с планове за модернизация на железопътната инфраструктура на страната му. „Жп линията към България обхваща 315 км и е разделена на три части. Една от тях е в строителство, за другата то предстои, а за третата се търси финансиране“, заяви той. И се на всяка спря поотделно. Отсечката Куманово – Беляковец, дълга 30.8 км е започнала да се строи през 2014 г. Срокът за завършването ѝ е 2019 г. За Беляковец – Крива Паланка – 35.2 км се подготвя проект. Търг ще бъде обявен през 2018 г. Паралелно ще се обновяват тунелите и мостовите по протежението ѝ. Предвижда се строителството да започне 2020 г.

Крива Паланка – границата с България е 23.4 км. В момента се извършва предпроектно проучване и актуализация. Общата ѝ индикативна стойност е 400 млн. евро, но финансирането не е осигурено. Намерението е строителството на цялото трасе да бъде завършено през 2025 година.

Западната част от коридор № 8 е разделена на 2 фази. Едната включва Скопие – Гостивар – Кичево и е с дължина 103 км. В частта от Гостивар до Кичево се подготвя предварително проучване и идеен проект. Между Кичево и Албания ще се строи нова жп линия с дължина 63 км, за която се окомплектова техническата документация. Срокът за финализирането на този проект е 2026 г.

Страницата подготви:
Мая Димитрова

БДЖ СПОНСОРИРА ПАТРОННИЯ ПРАЗНИК НА „НИКОЛА КОРЧЕВ“

В навечерието на 3 март, специалисти от дружеството за пътнически превози дискутираха във влака с възпитаници на гимназията отговорностите на железничарската професия

„БДЖ-Пътнически превози“ ЕООД отбеляза заедно с възпитаниците на Професионалната гимназия по железопътен транспорт „Никола Корчев“ (ПГЖПТ) патронния им празник. За тържествения ден дружеството осигури безплатно пътуване с влак до Пловдив на група ученици и техните преподаватели.

Младешките отпътуваха от Централна гара София в 08:30 ч. на 2 март, със сутрешния бърз влак за Града под тепетата. Заедно с тях бяха и експерти от БДЖ. По пътя във влака специалистите, заемащи различни длъжности в дружеството, запознаваха своите евентуални бъдещи колеги със спецификата на железничарската професия. В разговорите очи в очи и в непосредствен контакт между служителите на дружеството и гимназистите, се коментираха различни проблемни въпроси, свързани с професионалната ориентация и кариерното развитие на младите хора, както и с перспективата за работа в „БДЖ - Пътнически превози“ ЕООД. Във влака те задаваха много въпроси от различно естество

като например възможностите за кариерно развитие в дружеството, интересуваха се от експлоатационните и социални проблеми, с които биха могли да се сблъскат. Питаха доколко иновативността и новите технологии ще могат да намерят място в непосредствената им работа.

В Пловдив бъдещите железничари посетиха Регионалния исторически музей, където се снимаха пред оръдието, с което техните праотци са воювали за свободата и независимостта на България и са побеждавали противника. Припомниха си и бурния, изпълнен с много превратности живот на патрона на гимназията им Никола Корчев, роден в радомирското село Долна Диканя. През 1868 г. той става първият локомотивен машинист в Баронхиршовите железници. Заедно с преподавателите си и директорката на професионалната гимназия инж. Николая Найденова, ден преди националния празник 3 март, проследиха и историческия път на Самарското знаме, единственото наградено с орден за храброст, което за пръв път е донесено в Радомир

от Трета Опълченска дружина и дълго време е съхранявано там в първата родна казарма. Върнаха се и към един любопитен факт, който пак на патронния празник преди година бяха научили от специалисти в Радомир при тогавашното си посещение на града. Става въпрос, че там, в онези начални години след освобождението ни, два пъти е идвал княз Александър Батенберг, за да се докосне и преклони пред знамето светинята. В негова чест пък радомирци построили арка, за да посрещнат подобаващо височайшия гост.

По думите на Николая Найденова това пътуване, осъществено със спонсорството на „БДЖ - Пътнически превози“ ЕООД, е един естествен финал на поредицата инициативи, организирани в чест на патронния празник, чието провеждане е започнало още от 1 март. Тогава учениците от девети, десети и единадесети клас, разделени в три групи, са участвали във викторина, обхващаща 20 въпроса, част от които, свързани с живота и делото на Никола Корчев. Победители са излезли единадесетокласниците, уточнява инж. Найденова. Тя обяснява, че конкретна изява е имал и клубът „Обучителни затруднения“, създаден още през миналата година във връзка с проекта на Министерството на образованието и науката – „Развитие на способностите на учениците и повишаване на мотивацията им, чрез дейности, развиващи специфични знания, умения и компетентности“, финансиран от Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“ и съфинансиран от ЕС чрез европейските структури и

инвестиционни фондове. Сега основната дискуссионна тема, разгледана от клуба, е станала „Компютърът – мой приятел“.

На връщане от Пловдив възпитаниците на професионалната гимназия „Никола Корчев“ продължиха разговорите си във влака със съпровождащите ги специалисти от пътническото дружество, от които се информираха за проектите на дружеството, най-вече свързани с успешното реализиране на бъдещите кадри. В момента тези теми са много актуални, защото през последните години се наблюдават нарастващи тенденции за дефицит на експлоатационен персонал за обслужване на влаковете, маневрената и билетната дейност.

Поради тази причина екипът

на „БДЖ – Пътнически превози“ ЕООД предлага конкретни идеи за разкриване на паралелки за обучение на професионалисти в сферата на железопътния транспорт. В дружеството са разработени и стипендиантски програми, както и възможности за преквалификация след дипломирането, специализирана подготовка на кандидати за висококвалифицирани позиции, а също и продължаващо обучение във Висшето транспортно училище „Тодор Каблешков“.

Осигуряването на качествено образование на служителите си и създаването на бъдещи професионални кадри в сферата на железопътния транспорт е една от приоритетните задачи на екипа на дружеството, припомнят оттам.

НА ВРЪХ 3 МАРТ „РОДОПИ“ ПОВДИГНА ПАТРИОТИЧНИЯ ДУХ

От стр. 1

Теснопътната линия свързва най-западната част на Горнотракийската низина със Западните Родопи, Рила и Пирин, преминавайки по поречието на Чепинска река и Места и е единствен транспорт за много от местните жители. Поради особеностите на трасето, пресичащо планината, теснолинейката е известна още като „Алпийската железница на Балканите“. Трудният терен и междурелсието са определящи за ниската скорост на движение. Гара Аврамово, на 1267,4 м надморска височина, си остава най-високо разположената гара на Балканския полуостров. Тук, както отбелязва Кристиан Ваклинов, между Аврамово и Света Петка, след като изкачи четири етажа, преодолявайки планинския релеф на Родопите, влакът чертае, погледнато от птичи поглед, онази прочута осморка, която е и една от причи-

ните атракционното пътуването да оставя винаги незабравим спомен.

Навсякъде от гарите, покрай които преминаваше празничната композиция, махаха хора, а в Якоруда бяха дошли над 100 души, за да я посрещнат тържествено. И точно както предварително организаторите обявиха, можеше да се посети един от най-старите храмове у нас. Преди това обаче, с празнично шествие жители на Якоруда заедно с гостите от страната, посрещнати на гарата по стар обичай с погача и китки чешмир, се отправиха към площада, където спонтанно се изви кръшно дълго хоро. В читалището, след официалната част, местни самодейци изнесоха богата художествена програма. И точно в 15:50 часа влакът „Родопи“ потегли обратно към Септември, където от „БДЖ – Пътнически превози“ бяха създали такава организация, че тези, които не ползваха лични

автомобили имаха възможност да направят удобни връзки, за да се приберат.

Празничното пътуване искрено беше развълнувало по-голяма-

та част от хората. Защото освен атрактивната страна, приятните изненади и възможността да се любуват на изключително красивата природа, на връх

националния празник, те бяха преживявали онова патриотично чувство, трудно за описване, което повдига духа и кара човек да е горд, че е българин.

ИЗБЕРЕТЕ ПОДАРЪК ЗА 8 МАРТ

(само за мъже)

Умението да се избере подарък и да се поднесе както трябва, е сложна наука. Не всички мъже я владеят. Но понеже жените страшно харесват да получават подаръци, то на мъжете им се налага да ги правят. Това важи с особена сила за Осми март - празника на жената, който отново чука на вратата.

Изборът на специален подарък за празника е кошмар за повечето мъже. Особено за онези, чиито дами обичат да са „загадъчни“ и дори с изтезания не биха си признали на глас за какъв подарък мечтаят. Все пак, уважаеми господа, жестът е най-важен, така че не се предавайте – букет от любимите й цветя и

бутилка шампанско ще изкупят провала ви в краен случай.

За ваше улеснение предлагаме списък на „любими“ и „разочароващи“ варианти за подарък:

Любими:

1. **Бижута** – Няма какво да се лъжем – всички жени ги обичат. Разбираме, че не сте Рокфелер, но пък и никой не очаква от вас диаманти.

2. **Пътешествия** – Резервация за уикенд на Бахамите ще разтупти сърцето на всяка жена. Но поради споменатата по-горе причина, дори един романтичен пикник би могъл да я размекне.

3. **Парфюми** – Е, хайде сега, лесно е, колкото и да сте далеч от разбирането на дамската

козметика! Нека още малко да ви подсказем – парфюмът трябва да е а) голям и б) скъп.

Разочароващи:

1. **Домакински уреди** – Дори да е последен модел комбайн, струващ няколко хилядарки, такъв подарък в Деня на жената ще разочарова до плач и най-педантичната домакиня.

2. **Сувенири** – Още една ваза, етнопейзаж или просто „нещо, някакво, едно такова от бронз“ е строго забранен подарък, освен ако тя не е страстна почитателка на изкуството, а подаръкът – творба на любим неин художник.

3. **Книга или музикален диск** – Сериозно ли? Абе вие в кой век живеете?

ХРАНАТА ВЛИЯЕ ВЪРХУ ПСИХИЧНОТО ЗДРАВЕ

Това, което хората избират, когато се хранят, не само засяга талията им, но може би и начина, по който мислят и чувстват, според няколко нови изследвания.

Учените откриват, че яденето на така наречените „комфортни храни“ води до щастие.

Популярните диети за намаляване на хипертонията не само помагат за нормализиране на кръвното налягане, но също така намаляват и риска от депресия, според проучване. От друга страна, много често консумирането на преработени храни, като сладолед, макарони, сирене или чипс може в крайна сметка да бъде свързано с лошо психично здраве, показва същото проучване.

В някои изследвания се доказва, че здравословното хранене – плодове, зеленчуци, здравословни мазнини и пълнозърнести храни – всъщност е свързано с по-нисък риск от депресия или дори самоубийство.

„Въпреки че детерминантите на психичното здраве са сложни, вече има нови и убедителни доказателства за това, че храненето е решаващ фактор за високото разпространение и честотата на психичните разстройства“, пишат изследователите в прегледа на връзката между храненето и психичното здраве, публикувано в медицинското списание *Lancet*. Те считат, че диетата е толкова важна за психиатрията, колкото и за кардиологията, ендокринологията и гастроентерологията.

В друго проучване е устано-

вено, че хранителният подход за борба с хипертонията, като се потребяват храни с ниско съдържание на наситени мазнини и захари, в същото време намалява и риска от депресия в по-късен етап в живота. Рискът от депресия с течение на времето е бил с 11% по-нисък сред възрастните, които са следвали диета, богата на зеленчуци, плодове, пълнозърнести храни и без мазнини или нискомаслени млечни продукти.

В същото проучване се стига до извода, че хората, които съобщават за диета с високо съдържание на наситени мазнини и червени меса и съответно с ниско съдържание на плодове и зеленчуци, е по-вероятно да развият депресия.

Повечето хора изпитват случайна или „ситуационна“ депресия. Това е което лекарите наричат „нарушение на адаптацията“, например когато човек губи работа или преживява трудна раздяла.

Депресията е постоянна загуба на радостта от живота, плъзгане в летаргия и отчаяние, проблеми със съня и безразличие към всичко и всеки.

Тъй като това, което хората ядат – наличните за организма хранителни вещества – засягат различни телесни функции, изглежда логично, че диетата ще повлияе и на химията на настроението.

Храненето влияе също така и върху имунната система, за която се оказва, че влияе и върху риска от депресия.

Изследване дава доказателства в подкрепа на теорията, че наличието на възпаление в организма може да играе роля за появата на депресия. Проучването установява, че хората с депресия, са имали 46% по-високи нива в кръвните проби на С-реактивен протеин (CRP), който е маркер за възпалително заболяване. Диети като средиземноморската например, насочена към храни като зехтин, риба и зеленчуци, в същото време действат и противовъзпалително на организма.

Храни като бял хляб, маргарин, червено месо, преработено месо и повечето пържени храни, могат да причинят възпаление в организма и трябва да се консумират минимално или да се избягват. Обратно, домати, зехтин, зелени листни зеленчуци, ядки, риби (като сьомга и сардини) и плодове, (като портокали и ягоди), са храни, които се борят с възпалението, според списък на Харвард.

КОКОСОВОТО МАСЛО

В продължение на хилядолетия кокосовото масло е суровина, известна както с хранителните си стойности, така и с приложението си в козметиката. То е мощно средство за унищожаването на всички видове микроби, вируси и бактерии, които са от изключителна вреда, осигурява на организма висококачествени мазнини, които са от решаващо значение за здравето.

Около 50% от мазнините в кокосовото масло е лауриновата киселина, която рядко се среща в природата. В действителност кокосовото масло съдържа най-много лауринова киселина от което и да е друго вещество на Земята. Тялото преобразува лауриновата киселина в моноглицерида монолаурин, който може да унищожи вируси като СПИН, херпес, грип, морбили и други. Това несъмнено прави кокосовото масло приложимо в медицината, както за външно, така и за вътрешно приложение.

Кокосовото масло бързо повишава енергията ви, за целта просто трябва да изядете 1 лъжица от него или да го добавите към чай и

кафе вместо подсладител. То е перфектно за всички видове готвене и печене, тъй като издържа на високи температури без да поврежда структурата си, както много други масла (като например зехтинът, който не бива да бъде термично обработван по същата причина).

Кокосовото масло е полезно за подобряване здравето на сърцето, за подобряване функцията на мозъка, засилва имунната система, осигурява отлично „гориво“ на организма и засилва метаболизма, което води до премахване на наднормено тегло, поддържа кожата здрава и хидратирана.

Докато кокосовото масло е идеална храна за поддържане на здраве и красота, отвън и отвътре, то има и изключителен брой други приложения – в козметиката, лечениа при първа помощ, до сектор домакинство.

Освен полезността си в кухнята и козметиката, кокосовото масло заслужава място и в аптеката, с любезното съдействие на неговото антимикробно и антивирусно действие. То може да бъде полезно при лечение на ушни инфекции, кожни обриви и раздразнения, гъбични инфекции, ухапвания от буболечки и пчелни ужилвания, херпеси, хемороиди и др.

5-ТЕ НАЙ-СПОКОЙНИ ДЪРЖАВИ ЗА ТУРИСТИТЕ

Светът крие много опасности, но когато сме на почивка никак не ни се иска да мислим за тях. Ако най-важното нещо за вас при пътувания е безопасността, то трябва да изберете някоя от по-долу изброените дестинации. Според индекса за глобален мир те са най-стабилните и спокойни в света.

5. Чехия

Чехия се намира по средата на система от хребети, която е нейна естествена граница и е покрита с гори, реки и хълмове. Страната има 12 паметника в Списъка на ЮНЕСКО на световното културно наследство. Всеки посетител трябва да види стария град на Прага, историческите градини и замъка в Кромериз.

4. Словения

Словения се намира в сърцето на Европа, между Алпите,

Средиземно море и Панонската равнина. Столицата Любляна, обявена за Зелена столица на Европа през 2016 г., е едно от най-красивите места в страната. Задължително е да посетите Езерото Блед.

3. Канада

Местата, които трябва да видите в Канада, са много и разнообразни. Сред тях е, разбира се, Ниагарският водопад. Комбинацията от френска, английска и местна култура прави страната изключително интересна.

2. Швейцария

Когато говорим за Швейцария, не можем да не споменем

Алпите. Хиляди туристи от цял свят пътуват, за да карат ски и да се наслаждават на удивителните зимни курорти със световна слава.

Швейцарските градове обаче също са привлекателни за туристите – от стария университетски град Базел през Монтрьо, където се провежда световноизвестният джаз фестивал и езерото Леман, което приканва да се изкъпете във водите му и да практикувате водни спортове.

1. Ирландия

Ирландия е остров с прекрасни хълмове и забележителни атлантически брегове. Страната крие внушителни пейзажи, прекрасни замъци, като Рос в Киларни, и градове като столицата Дъблин, изпълнени с история и забавления.

НИКОГА НЕ ОБЛИЧАЙТЕ ТЕЗИ ДРЕХИ ПРИ ПЪТУВАНЕ СЪС САМОЛЕТ

Чували сме какви ли не правила за това как трябва да се обличаме за професионални и лични поводи. При пътувания обаче, повечето от нас залагат просто на удобството. И все пак, когато става въпрос за пътуване със самолет, има някои неща, с които трябва да се съобразяваме.

Кимбърли Прут е работила щатската Transportation Security Administration (TSA) и прекарва повече от пет години на международното летище в Лос Анджелис като служител по сигурността. Пред изданието WhoWhatWear тя споделя кои са най-неподходящите дрехи и аксесоари при полети.

Ето какво да НЕ носите при пътуване със самолет:

1. Макси поли и рокли

Този вид облекло само ще накара служителите по сигурността да се чудят дали не сте скрили нещо под него. Възможно е да се стигне и до проверка, предупреждава Прут.

2. Дрехи с метални елементи
Вярвайте или не, металните елементи по дрехите ви ще задействат алармата на металдетектора. Същото важи и за фибите в косата ви.

3. Дрехи с много джобове

Несъмнено ще чуете репликата: изпразнете джобовете си. А когато те са много, е неизбежно да забравите да извадите нещо: ключове, запалка...

4. Метални бижута

Вероятността те да задействат металдетектора е голяма. По-разумно е или да пътувате без бижута, или да ги носите в чантата си и да си ги сложите в самолета.

3-ТЕ НАЙ-РОМАНТИЧНИ ГРАДА В СВЕТА

Не е нужно да е Денят на влюбените, за да си направите романтично пътешествие. Кой обаче са най-подходящите дестинации за целта?

Сайтът Travel + Leisure се е

3. Флоренция, Италия

допитал до читателите си и те са избрали чрез гласуване най-романтичните градове в света. Това са места с исторически чар, прекрасна архитектура, множество опции за страхот-

2. Венеция, Италия

но прекарване на времето, красиви гледки, чудесна кухня и атмосфера тъкмо като за влюбени.

Ето и кои три града са се класирали на първите места:

1. Париж, Франция

Ако тези 6 неща важат за вас, е време за промяна в живота ви

Понякога минава твърде много време, преди да осъзнаем, че ни е нужна промяна, за да бъдем по-щастливи и удовлетворени. Хубавото е, че никога не е твърде късно такава промяна да настъпи. Ето кои са знаците, че моментът за нея е дошъл:

1. Чувствате, че страхът ви дърпа назад

Тогава трябва да осъзнаете, че самият страх е най-лошото. Той е най-големият ви враг. Щом го разберете, най-правилното, което можете да сторите, е да излезете в реалния свят, да започнете да действате и да се преборите с него.

2. Струва ви се, че се състезавате с всички

Съревновавате се само с един човек – с вас самите. Бягате, а от страни сте самите вие. Няма нужда да опитвате да бъдете по-добри от някого по някакъв начин или под някаква форма. Просто се опитвайте непрекъснато да ставате по-добри, отколкото сте били вчера. Тази настройка на ума ще ви освободи.

3. Умът ви е все в миналото или в бъдещето, но не и в настоящето

Някои хора вярват, че миналото е безкрайно, че бъдещето е безкрайно, а настоящето е момент. Но истината е, че миналото е момент, бъдещето е момент, а

настоящото е безкрайно. Много е важно да живеете в момента и да извлечате максималното от него.

4. Отегчени сте

Не казвайте, че ви е скучно. Безполезно е да го изразявате на глас. Живеете в широк свят, от който сте видели само едно малко парченце. Дори светът на самия ви ум е безкраен – той буквално продължава завинаги до дълбини, които никога не сте изследвали.

5. Усещате вътрешна съпротива срещу промяната

Промените в живота ни не са част от процеса. Те са процесът. Лошата новина е, че нищо не е вечно. Добрата новина е, че нищо не е вечно. Затова избягвайте прекомерното въодушевление от просперитета и не позволявайте да ви обхване прекалена депресия след злополучие.

6. Чувствате се под натиск от друг човек

На някои хора просто няма да им хареса да бъдете себе си. Те винаги ще се чувстват по-комфортно с човека, който си представят, че сте. Затова ще опитат да ви покажат неодобрение, когато решите да се промените. Игнорирайте ги. Защото това, което ви прави щастливи надхвърля това, което те мислят, че ще ви направи щастливи. Не отричайте собствената си истина. И не се страхувайте от оригиналността.

3 начина да привлечете късмета в живота си

Много хора смятат, че късметът е нещо неочаквано, което не се поддава на определение и в което просто вярваш (или пък не вярваш). Британският психолог Ричард Уайзман обаче има друго мнение. Според него късметът следва особени модели, които са свързани с нашето поведение, начин на живот и мислене. Ето какви са неговите съвети за привличане на късмета:

1. Разширете възможностите
Прекаленото съсредоточаване върху това, което имаме (или не) в живота отвлеча вниманието ни от търсенето, опитването и създаването на нови неща. Дръжте очите и ума си отворени. Не чакайте нещата да се случат. Бъдете господари на живота си и не се страхувайте от неизвестното.

2. Слушайте интуицията си
Късметлиите се вслушват в сигналите, които тялото и ума им изпращат и се научават да ги

разчитат правилно. Изчистете ума си от обичайните съмнения и напрежения и опитайте да се сприятелите с вътрешния си глас. Един от начините е да започнете да медитирате.

3. Очаквайте да имате късмет
„Късметът е да вярваш, че си късметлия“. Това отношение помага на повечето хора да запазят положителна и оптимистична нагласа, без значение от обстоятелствата. Вместо да губите енергия, очаквайки да се случи нещо лошо, използвайте я по по-позитивен начин.

ВАГОННА ТЪРГОВИЯ С КНИГИ

Украинските железници ще продават книги във влаковете си

Т около две седмици в пътническите влакове на държавните железници на Украйна („Укрзалізниця“) вече се продават книги. Това се осъществява в рамките на пилотен проект по въвеждане на нова допълнителна услуга, с идеята да направи пътуванията по дългите жп маршрути по-приятни за пътниците. Като начало инициативата се реализира само по дневните маршрути, които се обслужват от междуградските експреси тип „Интерсити“ и „Интерсити+“. На по-късен етап от компанията предвиждат да започнат да предлагат литературата и на пасажерите от крайградските композиции, нощните и обикновените пътнически влакове.

Иновацията е първата по рода си за украинските железници. От управата им твърдят, че тя се въвежда изключително с цел подобряване комфорта на пасажерите, а не за да се получават допълнителни приходи от дейността. И добавят, че се обмисля също възможността във влаковете да бъде предлагана услугата BookCrossing (обмен на книги)*, както и да се развие сътрудничество с младите писатели в страната.

Идеята за продажбата на книги във вагоните е провакирана вследствие на резултатите от проведено по-рано социологическо проучване, които сочат, че украинците са

най-нечетящата нация в Европа. Повече от половината (50,9 на сто) от анкетираните от социолозите на Research & Branding Group жители на Украйна признават, че не четат художествена литература.

Проучването сочи, че украинците харчат за книги десетки пъти по-малко от жителите на другите цивилизовани страни. Един среднестатистически германец дава 119 евро годишно за литература. Идентичният разход на гражданите на 5-милионна Финландия (определяна за страната с най-добро образование на Стария континент според рейтинга на ЮНЕСКО), е около 105 евро. А украинците дават средно само по 2,9 евро ежегодно за литература...

От „Укрзалізниця“ вярват, че новата инициатива ще се посрещне с интерес от клиентите на жп транспорта. Според компанията за това свидетелстват и първите резултати от продажбите. От нейното въвеждане, на 21 февруари, пасажерите всеки ден купуват по няколко десетки издания. Очаква се продажбите да скачат значително, когато литературата започне да се предлага във всички видове жп композиции. Надеждата е, че това може да стимулира и по-големия интерес на жителите на Украйна към печатното слово.

Търговията с книги в украинските експреси се осъществява по каталог.

Засега книгите се продават само в украинските междуградски експреси „Интерсити“ и „Интерсити+“

Засега той не е много разнообразен и съдържа предимно представители на световната класика, украински и руски заглавия. Техните цени са доста достъпни – основно по 45, 60, 70 украински гривни (съответно 2,70 лв., 3,60 лв. и 4,20 лв.). Най-скъпата книга е „Кралицата молдовка“ на руската авторка Ирина Лобусова - 120 гривни (7,15 лв.). Сред предложенията има и практическа литература, като украинско-полски разговорник.

Наред с тази иновация, украинските железници предвиждат да изненадат клиентите си и с други допълнителни услуги. Например - въвеждане на „горещо“ (супи, готвени) ястия, и студено (сандвичи, снакове и десерти) меню в нощните пътнически влакове и разширяване на Wi-fi достъпа (на повече гари и в по-голям брой пътнически състави). Анонсираните новости най-вероятно също ще са платени (вкл. безжичния интернет), което е индикатор, че компанията все пак ще разчита на приходи от тях.

За сравнение, аналогичните инициативи и услуги в повечето европейските железници са безплатни. Но явно, че в момента „Укрзалізниця“ се нуждае от всеки допълнителен приход, за да ускори процеса на модернизация на дейността си. Затова и компанията се реши на първото, от 4 години насам, драстично увеличение на пътническите тарифи. От април билетите скачат с 10 на сто, а от октомври – с още 12 процента. Дано крайният резултат от всички тези мерки да е очаквания!

Ивайло ПАШОВ

* **Букросинг (BookCrossing)** е практика да се оставят книги на обществени места, за да бъдат намерени и прочетени. Всяка книга носи уникален номер, чрез който в Интернет може да се проследи нейното движение. Създател на инициативата е американският програмист Рон Хорнбейкър, а сайтът, в който се регистрират и следят заглавията, датира от 2001 г. Хората, които „хванат“ освободена книга, следват инструкциите, дадени на етикета: да посетят www.bookcrossing.com, за да видят къде е била книгата и да запишат отново, за да узнаят букросърите преди тях, че тя е в добри ръце. След като я прочетат, те от своя страна я „освобождават“ на обществено място, за да бъде отново намерена. Феноменът е разпространен в над 130 държави.

Търговията с книги в украинските експреси се осъществява по каталог, в който са включени заглавия на достъпни цени

С предлаганите във влаковете четива пътниците прекарват много по-приятно междуградските жп трансфери

Цени за реклама

За контакти:
Мая Димитрова
0889 41 30 03
maya02@abv.bg
bdz@bdz.bg

При директна заявка от клиента

До главата на вестника – по договаряне
Първа страница – 1,50 лв. за кв. см
Вътрешна страница – 0,50 лв. на кв. см.
Последна страница – 1,00 лв. на кв. см.
За цяла страница – по договаряне

При заявка от рекламни агенции

До главата на вестника – по договаряне
Първа страница – 1,80 лв. за кв. см.
Вътрешна страница – 1 лв. на кв. см.
Последна страница – 1,50 лв. на кв. см.
За цяла страница – по договаряне